

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací materiál vytvořený v projektu OP VK

Název školy:	Gymnázium, Zábřeh, náměstí Osvobození 20
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0211
Název projektu:	Zlepšení podmínek pro výuku na gymnáziu
Číslo a název klíčové aktivity:	III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Anotace

Název tematické oblasti:	Práce s textem – interpretace a analýzy
Název učebního materiálu:	Vázaný verš není mrtev aneb od Františka Hrubína k J. H. Krchovskému
Číslo učebního materiálu:	VY_32_INOVACE_CJ0418
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura
Ročník:	4. ročník čtyřletého gymnázia, oktáva osmiletého gym.
Autor:	Marie Brožová
Datum vytvoření:	7. 10. 2013
Datum ověření ve výuce:	21. 10. 2013
Druh učebního materiálu:	Pracovní list
Očekávaný výstup:	Pro poznání proměn vázané české poezie v průběhu 20.st. bylo využito textu Fr. Hrubína ze sb. Země sudička a dvou básní J. H. Krchovského. Žák analyzuje melodicko-rytmickou strukturu básní a zamýšlí se nad tím, zda dotyční autoři dosahují ve svých básních jednoty obsahu a formy.
Metodické poznámky:	Pracovní list je možné využít k samostatné práci, práci ve dvojicích, či skupinové práci. Osvědčil se požadavek ústních odpovědí na základě písemných poznámek.

Vázaný verš není mrtev aneb od Františka Hrubína k J. H. Krchovskému

František Hrubín: Země sudička

Tvé ruce jako misky vah
váží můj osud.
Ať dobře zváží! Na poplach
tma bije dosud

a z koutů smrti volá k nám
zchudlého ďábla.
Tvé nedůvěry se nezříkám,
i kdyby zábla.

Zotvíralas mě ze všech stran
na světlo denní
a nechala jsi dokořán
mé zpuštění.

Zve noc a vichry zapřahá
na konci všeho.
Neodcházej, jsem do naha
u srdce tvého!

J. H. Krchovský

Procházka urnovým hájem

NĚKDY NA TEBE MYSLÍM
když v podzimních ránech
plazím se vlhkým listím
po hrobkách na Olšanech

Občas tě i potkám
když se tvůj obraz nerozdvojí
směješ se mrtvým fotkám
všem, jenom ne té mojí

Jednou ti vyznám lásku
a budeš-li mít zájem
pozvu tě na procházku
urnovým hájem

Zatím mne však drtí
skutečnost tíživá
že ač nejsi po smrti
tak přesto nejsi živá!

CHCI-LI ZMIZET BEZE STOPY

nebudu se v řece topit
– uložím svou kůži línou
na dno vany s kyselinou

Zatímco si chystám lázeň
přemýšlím a krotím bázeň:
– jak, až budu rozežraný
vytáhnu pak zátku z vany?

Pomohu si mechanikou!
– spojím drátem zátku s klikou
a jak někdo chytne kliku
pohřbí mě i bez hrobníků

Jsem si jist, že každopádně
zůstane má duše na dně...
já vyteču stokou z vany
duše usne do nirvány

Hovno nelze umýt mejdlem...
to, co není, zničit nejde
jen to nic, co trápí hlavy
kanálem se neodplaví

Podněty k interpretaci :

1. Jaká je melodicko-rytmická organizace básně Fr. Hrubína? Dosáhl podle vás autor jednoty obsahu a formy?
 2. Jaký význam mají v Hrubínově básni přesahy? Vyhledejte je a posuďte jejich funkčnost.
 3. Jakými prostředky vytváří F. Hrubín atmosféru a napětí textu?
 4. S jakými stylově příznakovými prostředky pracuje J. H. Krchovský v básni Někdy na tebe myslím?
 5. Jak koresponduje téma Krchovského básně Někdy na tebe myslím s melodicko-rytmickou organizací této básně?
 6. Pokuste se najít v historii české literatury autory, kteří by poetikou a tematikou svých děl byli blízcí tvorbě J. H. Krchovského. Charakterizujte atmosféru, kterou navozuje jeho báseň Chci-li zmizet beze stopy.
 7. Srovnajte, jak Fr. Hrubín a J. H. Krchovský pracují s metaforickým vyjádřením. Lze z tohoto srovnání vyvodit závěry, které by pojmenovaly posun v charakteru české poezie v průběhu 20. století?
-

Materiály: archiv autorky PL